

№ п/п	Розділ	№ стор.
1	Загальні положення	3
2	Перелік об'єктів страхування	4
3	Страхові ризики. Страхові випадки	4
4	Виключення з страхового покриття	5
5	Місце дії Договору страхування	5
6	Порядок укладення договору страхування	6
7	Порядок укладення Договору страхування	6
8	Страхові тарифи. Фінансова. Страхові платежі	8
9	Строк дії Договору страхування	9
10	Права та обов'язки сторін	9
11	Дія Страхувальника при наступі страхового випадку	11
12	Перелік документів, що надлягають надати Страховикам у разі виникнення страхового випадку	12
13	Порядок визначення розміру страхового відшкодування. Порядок і умови здійснення страхового відшкодування	13
14	Правила здійснення розрахунку про вартість або відшкодування у разі виникнення страхового випадку. Правила для визначення у випадку страхового відшкодування	14
15	Висновки згідно з Договором	15
ПРАВИЛА		
ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ.		
16	Перелік об'єктів страхування	16
17	Страхові ризики	17
18	Виключення з покриття	17
19	Порядок укладення договору	18
Додаток №15	Додатковий перелік страхових випадків акт страхових випадків	19
Додаток №17	Актуючі документи Страховика. Перелік	21

З А Т В Е Р Д Ж Е Н О
 П Р А В Л І Н Н Я М
 С З А Т " Г Р А Н Д В І С "
 П Р О Т О К О Л № 1
 від 23 лютого 2007 року

Голова Правління СЗАТ "Грандвіс"
 П.М. Максименко

м. Чернівці - 2007

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

- 1.1. На підставі цих Правил Страхове закрите акціонерне товариство "Грандвіс" (надалі - Страховик) укладає договори страхування майна підприємств будь-якої форми власності та фізичних осіб. Страхувальниками за договором страхування майна можуть бути юридичні особи (підприємства, організації й установи незалежно від форми власності) і фізичні особи, які мають по відношенню до об'єкта страхування майновий інтерес. Страхувальники мають право при укладанні договорів страхування призначати громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів) для отримання страхових сум (страхового відшкодування), а також заміновати їх до настання страхового випадку.
- 1.2. В Договорі страхування може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування, або навпаки – Договір страхування може бути доповнений певними обмеженнями та доповненнями, якщо це не суперечить чинному законодавству України.
- 1.3. **Вигодонабувач** – це особа, яка має майновий інтерес в об'єкті страхування і може отримати збитки внаслідок настання страхового випадку.
- 1.4. **Дійсна (реальна) вартість майна** – вартість майна, що враховує ринкову кон'юнктуру, його технічний стан, термін та інтенсивність експлуатації, з урахуванням норм чинного законодавства України. **Довірені особи Страхувальника** – працівники, що працюють на підприємстві у Страхувальника – для юридичних осіб; члени родини та особи, що постійно (більше одного тижня) проживають у місці страхування – для фізичних осіб.
- 1.5. **Страховик** – страхове закрите акціонерне товариство "Грандвіс".
- 1.6. **Страхувальник** – дієздатна фізична особа або юридична особа, яка уклала із Страховиком договір страхування.
- 1.7. **Страховий захист** – сукупність зобов'язань Страховика перед Страхувальником згідно з умовами Договору страхування.
- 1.8. **Страхова подія** – це подія, що відбулася та має ознаки страхового випадку (для страхування майна це знищення, пошкодження, або втрата застрахованого майна, внаслідок подій, передбачених Договором страхування), що може бути визнана страховим випадком тільки після отримання та розгляду Страховиком всіх документів, що мають відношення до цієї події і складання страхового акту.
- 1.9. **Умовна франшиза** – сума збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно Договору страхування, якщо розмір збитків не перевищує цієї суми. Збитки підлягають відшкодуванню в повному розмірі, якщо розмір збитків перевищує розмір умовної франшизи.
- 1.10. **Безумовна франшиза** – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно Договору страхування.
- 1.11. **Навмисні дії** – дії будь-якої особи, здійснюючи які, вона свідомо прагне настання страхового випадку або збільшення розміру майнового збитку.
- 1.12. **Груба необережність** – нехтування правилами, інструкціями, нормами та іншими нормативно-правовими актами, що призвело до знищення або пошкодження застрахованого майна.
- 1.13. **Бездіяльність** – нездійснення дій та заходів, які особа могла та повинна була здійснити.
- 1.14. **Зміна ризику настання страхового випадку (зміна ризику)** – збільшення або зменшення ризику знищення, пошкодження або втрати застрахованого майна внаслідок будь-яких обставин.
- 1.15. **Повне конструктивне знищення майна** – пошкодження майна настільки, що його відновлення є недоцільним і витрати на його відновлення перевищують його дійсну (реальну) вартість.

2. ПЕРЕЛІК ОБ'ЄКТІВ СТРАХУВАННЯ.

- 2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України, пов'язані володінням, користуванням та розпорядженням майном.
- 2.2. Якщо договором страхування не передбачено інше, застрахованим вважається будь-яке майно, яке належить Страхувальнику на правах власності, а також майно, одержане або передане за договорами найму, оренди чи лізингу, або прийняте від інших організацій чи громадян. Застрахованим вважається також майно, придбане Страхувальником у кредит та яке є забезпеченням цього кредиту.
- 2.3. Можуть бути застраховані також наступні доцільні витрати, які може понести Страхувальник при настанні страхового випадку:
 - 2.3.1. витрати на демонтаж або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків;
 - 2.3.2. витрати на гасіння пожежі, якщо вони не відшкодовуються, як заходи по зменшенню можливих збитків;
 - 2.3.3. витрати на знос частин будівель та споруд, що залишилися після настання страхового випадку та витрати на їх транспортування до найближчого місця їх зберігання;
 - 2.3.4. витрати на розчищення та прибирання вказаної у Договорі страхування території від уламків (залишків) майна, що постраждало внаслідок страхового випадку й транспортування сміття;
- 2.4. Може бути застраховане, як усе майно, так і визначена його частка.
- 2.5. Резервуари (апарати, трубопроводи, тощо), інше технологічне обладнання перебувають під страховим захистом за умови, що вони перебувають у тому технологічному зв'язку між собою та використовуються для тих речовин та матеріалів, які були зазначені у заяві на страхування, технологічному регламенті, монтажних-технологічних схемах або інших документах.
- 2.6. Згідно з цими Правилами не приймаються на страхування: будинки та споруди, а також майно у цих будинках та спорудах, конструктивні елементи та системи, які перебувають в аварійному стані.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ.

- 3.1. Страховими ризиками є: пожежа, удар блискавки, вибух, падіння літаючих апаратів.
- 3.2. Страховим випадком є: знищення або пошкодження майна внаслідок:
 - 3.2.1. пожежі;
 - 3.2.2. удару блискавки;
 - 3.2.3. вибуху;
 - 3.2.4. падіння літаючого апарату.
- 3.3. **Пожежа** – це вогонь, що виник поза місцями спеціально призначеними для його розведення та підтримування, або вийшов за їх межі і здатен самостійно поширюватися.
 - 3.3.1. Пожежа має місце, якщо виконуються наступні умови:
 - А) є фактичне займання (спалахування);
 - Б) пожежа виникла раптово і непередбачувано;
 - В) горить майно/предмети, що для цього непризначені та/або є безпосередній вплив вогню на майно/предмети.
 - 3.3.2. Пожежа, що виникла внаслідок землетрусу не покривається страховим захистом при страхуванні майна від пожежі.
 - 3.3.3. Термін "пожежа" може включати "підпал" – знищення або пошкодження майна через підпал внаслідок навмисних дій або грубої необережності. Проте такі збитки підлягають відшкодуванню тільки у разі, якщо підпал було здійснено третіми особами, тобто не Страхувальником та не його довіреними особами (представниками).

- 3.4. **Удар блискавки** – це безпосередній перехід електричного розряду блискавки на майно.
- 3.5. **Вибух** – стрімкий викид великої кількості енергії, що ґрунтується на намаганні газів або пару до розширення.
- 3.5.1. Вибухом резервуара (котла, трубопроводу, тощо), вважається такий вибух, коли стінки цього резервуара пошкоджені так, що можливе вирівнювання тиску в середині та зовні резервуара. Якщо в середині резервуара стався вибух, що обумовлений швидким протіканням хімічних реакцій, то нанесений збиток відшкодовується і тоді, коли його стінки не мають розривів. Деформації резервуара внаслідок поступового підвищення тиску у ньому не розглядаються як збитки від вибуху.
- 3.5.2. Не є вибухом у розумінні цих Правил:
- Розрив турбін або маховиків внаслідок дії відцентрової сили;
 - Розрив ємностей внаслідок тиску рідин або дефектів матеріалу ємностей.
- 3.5.3. Не відшкодовуються збитки завдані внаслідок розрідження, що можливо для вакуумних ємностей (наприклад – для телевізійних трубок).
- 3.5.4. Відшкодуванню підлягають збитки, що виникли внаслідок вибуху газу, що використовується в побутових цілях, якщо це передбачено Договором страхування.
- 3.5.5. Відшкодуванню підлягають збитки, що виникли внаслідок вибуху, а також завдані пожежею, що виникла внаслідок вибуху.
- 3.6. **Падіння літаючих апаратів** (падіння або наїзд літаючих апаратів, їх уламків або багажу).
- 3.6.1. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, страховий захист поширюється тільки на збитки завдані падінням пілотованих (тими, що пілотуються людиною) літальних апаратів.
- 3.6.2. Відшкодуванню підлягають будь-які збитки, викликані падінням літальних апаратів: безпосередні механічні пошкодження, вибух, пожежа.
- 3.7. **На особливих умовах майно може бути застраховано від знищення, пошкодження або втрати внаслідок:**
- 3.7.1. стихійних явищ (Додаток №1);
- 3.8. Одним страховим випадком вважається знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок подій, що мають одна із одною прямий причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 годин з моменту початку впливу на застраховане майно першої з подій. Знищення або пошкодження майна внаслідок подій, що відбулися протягом 72 годин незалежно одна від одної, розглядаються як окремі страхові випадки.
- 3.9. Страховий захист розповсюджується на страхові випадки, які сталися під час дії Договору страхування. Якщо страховий випадок стався під час дії Договору страхування з причин, що мали місце або почали діяти до початку дії Договору страхування, відшкодування виплачується тільки в тому випадку, якщо Страхувальник доведе, що йому нічого не було відомо і не повинно було бути відомо про причини, що призвели до настання цього страхового випадку.
- 4.1. Страховик не відшкодовує збитки від знищення або пошкодження застрахованого майна, що виникли внаслідок:
- 4.1.1. обробки майна корисним вогнем, теплом із метою його переробки (сушки, зварювання, прасування, плавлення, ремонту, деструкції, піролізу та іншої обробки);
- 4.1.2. повільного виділення тепла при бродінні, гнитті або інших екзотермічних реакціях, що проходять внаслідок природних властивостей майна;

**4. ВИКЛЮЧЕННЯ
ЗІ СТРАХОВИХ
ВИПАДКІВ ТА
ОБМЕЖЕННЯ
СТРАХУВАННЯ**

- 4.1.3. постійної, регулярної, тривалої дії чи раптового викиду, розливу, переміщення газів, газоподібних речовин, парів, рідин, кислот, хімічних сумішей або будь-яких, в тому числі неатмосферних опадів (сажа, кіптява, дим, пил, тощо) та інших речовин, що забруднюють;
- 4.1.4. займання виробничого обладнання, побутових електроприладів, електронної апаратури та оргтехніки, якщо дане займання не стало причиною виникнення подальшої пожежі;
- 4.1.5. вибух у камерах згоряння (у разі знищення або пошкодження механізмів з двигунами внутрішнього згоряння);
- 4.1.6. вибуху вибухових речовин;
- 4.1.7. самозаймання, що виникло внаслідок природних властивостей майна;
- 4.1.8. попадання блискавки в електричне обладнання;
- 4.1.9. дій гризунів або інших шкідників.
- 4.2. Не підлягають збитки, якщо інше не передбачено Договором страхування, що виникли внаслідок:
 - 4.2.1. будь яких військових дій, внутрішніх беззадь, повстання, революції, заколоту, бунту, путчу, державного перевороту;
 - 4.2.2. громадських хвилювань, страйків, терористичних актів;
 - 4.2.3. уведення військового або надзвичайного стану;
 - 4.2.4. конфіскації, експропріації або націоналізації;
 - 4.2.5. впливу радіоактивного або іншого іонізуючого випромінювання;
 - 4.2.6. навмисних дій, бездіяльності, грубої неосторожності Страхувальника, його уповноважених або довірених осіб;
 - 4.2.7. недотримання Страхувальником, його довіреними особами інструкцій та інших нормативних актів по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використання цього майна для цілей інших, ніж ті для яких воно призначено.
- 4.3. Страхуванню не підлягають, якщо інше не обумовлено Договором страхування:
 - 4.3.1. готівка в національній та іноземній валюті;
 - 4.3.2. акції, облігації та інші цінні папери;
 - 4.3.3. дорогоцінні метали в злитках, дорогоцінні камені без оправ;
 - 4.3.4. твори мистецтва, колекції, виставкові зразки (марки, монети, грошові знаки, бони, малюнки, картини, скульптури та інші твори мистецтва, колекції, інші виставкові зразки);
 - 4.3.5. рукописи, плани, креслення та інші документи, бухгалтерські і ділові книги, картотеки;
 - 4.3.6. зразки, наочні посібники, макети, виставкові примірники, а також типова продукція, знята з виробництва;
 - 4.3.7. вибухові речовини;
 - 4.3.8. технічні носії інформації комп'ютерних й інших аналогічних систем, зокрема магнітні плівки та касети, магнітні диски, блоки пам'яті та інші технічні носії;
 - 4.3.9. земля, включаючи родючий прошарок, покриття доріг, залізниць, криниці, канали, шпари;
 - 4.3.10. засоби транспорту, причепи, тягачі, будівельні та сільськогосподарські машини під час їх використання на дорогах загального користування;
 - 4.3.11. грошові автомати (у тому числі розмінні) разом з їх вмістом;
 - 4.3.12. майно, що не належить Страхувальнику, а перебуває в застрахованому приміщенні або на його території;
 - 4.3.13. шкода, заподіяна котельному устаткуванню й установкам, що працюють під тиском, внаслідок їх вибуху;
 - 4.3.14. непрямі збитки Страхувальника.
- 4.4. Страхувальний захист об'єктів, зазначених у п.4.3. може бути надано за згодою Сторін, відповідно умов цих Правил.

5. МІСЦЕ ДІ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

4.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення зі страхових випадків і обмеження страхування, в залежності від майна, що приймається на страхування та умов Договору страхування.

5.1. Майно вважається застрахованим у місці або на території, зазначеному у Договорі страхування, як місце страхування.

5.2. **Місце страхування** – зазначені в договорі будинки, будівлі, приміщення у цих будинках, спорудах або земельні ділянки (території виробничих комплексів, підприємств, організацій, тощо).

5.3. Якщо застраховане майно вилучається з місця страхування, страховий захист щодо цього майна припиняється, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.4. Якщо застраховане майно повертається на місце страхування, страховий захист щодо цього майна поновлюється з збереженням обумовленої договором кінцевої дати дії договору, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ

6.1. Страхова сума встановлюється за згодою Сторін. Якщо страхова сума, що вказана в Договорі страхування, перевищує дійсну вартість майна то Договір страхування є недійсним щодо тієї частки страхової суми, яка перевищує дійсну (реальну) вартість.

6.2. Страхові суми встановлюються в межах дійсної (реальної) вартості майна, на момент укладання Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

6.3. Страхова сума встановлюється:

6.3.1. Для рухомого і не рухомого майна, виходячи з методів оцінки:

6.3.1.1. відновлювальна:

6.3.1.1.1. Для будинків і споруд – це вартість нової будівлі, включаючи витрати на проектування і загальні будівельні роботи;

6.3.1.1.2. Для устаткування і предметів – це сума, що необхідна для придбання нових предметів або устаткування за видом і якістю подібних до втрачених, або для їх відновлення. При цьому визначальною є найнижча сума.

6.3.1.2. **первісна** – це вартість майна, по якій воно прийняте на баланс підприємства;

6.3.1.3. **балансова** - це вартість майна з урахуванням його амортизації (зносу), що відображено в бухгалтерському обліку підприємства;

6.3.1.4. **оціночна** – це вартість майна, визначена шляхом експертної оцінки;

6.3.1.5. **заявлена** - це вартість майна, визначена самим Страхувальником.

6.3.2. Для товарних і матеріальних запасів.

6.3.2.1. Для товарів, виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і не завершеного виробництва) – сукупні витрати на виробництво знищених, пошкоджених товарів, але не більше їх ринкової ціни на момент настання страхового випадку;

6.3.2.2. Для товарів, що вже продані, але ще не відпущені покупцю – ціна продажу за винятком транспортних витрат.

6.3.2.3. для товарів, що продаються в роздріб, сировини – відновлювальна вартість, але не більше їх ринкової ціни на момент настання страхового випадку за вирахуванням торгівельної націнки.

6.4. Страхова може дорівнювати індексованій вартості, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

6.5. При страхуванні оздоблення приміщень страхова сума встановлюється виходячи з витрат, понесених Страхувальником або орендодавцем на ремонт та/або оздоблення приміщень.

6.6. Страхова сума встановлюється окремо по кожному об'єкту або

**7. ПОРЯДОК
УКЛАДАННЯ
ДОГОВОРУ
СТРАХУВАННЯ.**

- сукупності об'єктів, зазначених в договорі страхування.
- 6.7. Страхувальник може встановлювати страхову суму нижче вартості майна, що приймається на страхування. У цьому випадку діє страхування в частці (відсотку) від вартості майна (неповне страхування). При цьому різниця між вартістю майна та встановленою в Договорі страхування страховою сумою страхуванням не покривається, а виплата страхового відшкодування в випадку настання страхового випадку здійснюється згідно п.13.10 цих Правил.
- 6.8. Страховик несе відповідальність лише в межах страхової суми.
- 7.1. Для укладання договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування.
- 7.2. До договору страхування може бути доданий опис застрахованого майна із зазначенням його вартості, завірений підписами керівника та головного бухгалтера підприємства, скріплений печаткою підприємства (для Страхувальників – юридичних осіб).
- 7.3. Факт укладання договору страхування може бути посвідчений страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.
- 7.4. Страхувальники мають право при укладанні Договору страхування призначати громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків в разі настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 7.5. Права та обов'язки Вигодонабувача визначаються Договором страхування.
- 7.6. В Договорі страхування може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування, якщо це не суперечить чинному законодавству.

**8. СТРАХОВІ
ТАРИФИ,
ФРАНШИЗА,
СТРАХОВІ
ПЛАТЕЖІ.**

- 8.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страхові тарифи залежать від категорії майна, виду та ступеню ризику, франшизи, характеру діяльності Страхувальника та інших умов страхування.
- 8.2. Річні тарифи наведені в Додатку №2 до цих Правил.
- 8.3. При укладанні Договору страхування, за згодою Сторін, можуть встановлюватись ліміти відповідальності Страховика (максимальне страхове відшкодування, що виплачується по окремому застрахованому об'єкту, страховому випадку, групі випадків тощо) та франшиза.
- 8.4. Страхова премія (страховий внесок, страховий платіж) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний сплатити Страховику, згідно Договору страхування.
- 8.5. Сплата страхової премії здійснюється готівкою, або по безготівковому розрахунку, одноразово чи частинами відповідно Договору страхування.
- 8.5.1. При сплаті страхового внеску частинами, відповідальність Страховика пропорційна частині фактично сплаченого внеску, якщо це передбачено Договором страхування.
- 8.6. Якщо Страхувальник при укладанні Договору страхування на підставі виданих йому експертами Страховика рекомендацій виконає їх, Страховик має право зменшити розмір страхового внеску, на умовах передбачених Договором страхування.
- 8.7. В Договорі страхування зазначається франшиза умовна або безумовна. Франшиза визначається за згодою Сторін при укладанні Договору страхування у відсотках від страхової суми, або в абсолютному розмірі.

**9. СТРОК ДІЇ
ДОГОВОРУ
СТРАХУВАННЯ.**

- 9.1. Договір страхування укладається на 1 (один) календарний рік, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 9.2. Договір страхування набирає чинності (вступає в дію) з 00 годин дня наступного за днем внесення страхового внеску (його першої частки) в касу Страховика, або на його розрахунковий рахунок.
- 9.3. Договором страхування можуть бути передбачені й інші терміни вступу його в дію.
- 9.4. При сплаті страхового внеску частками, якщо Страхувальник порушить вказані у Договорі страхування терміни сплати страхових платежів, дія договору припиняється, і страховик не зобов'язаний виплачувати страхове відшкодування по всім страховим подіям, які відбулися після 19.00 години дати, що зазначена як дата сплати страхового платежу (його частини).
- 9.5. Дія договору страхування поновлюється з 00 годин дати, наступної за датою сплати зазначеного страхового платежу (його частини) за умови, що Страховиком буде складено акт огляду застрахованого майна в двох примірниках (по одному кожній стороні), при цьому кінцева обумовлена договором страхування дата не змінюється.

**10. ПРАВА ТА
ОБОВ'ЯЗКИ
СТОРИН.**

10.1. Страхувальник має право:

- 10.1.1. при укладанні Договору страхування призначати громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків в разі настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;
- 10.1.2. отримати страхове відшкодування в межах страхових сум з урахування конкретних умов, викладених в Договорі страхування;
- 10.1.3. ініціювати внесення змін в Договір страхування;
- 10.1.4. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;
- 10.1.5. отримати копію Договору страхування в разі втрати оригіналу.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

- 10.2.1. своєчасно вносити страхові платежі;
- 10.2.2. при укладанні Договору страхування надавати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;
- 10.2.3. при укладанні Договору страхування повідомити Страховику всю відому йому інформацію про майно, щодо якого укладається Договір страхування, умови його зберігання та надати Страховику можливість оглянути його;
- 10.2.4. як до укладання договору страхування так і під час його дії інформувати Страховика про інші діючі договори страхування щодо майна, яке передається на страхування;
- 10.2.5. дотримуватись правил та норм пожежної безпеки, охорони приміщень та цінностей, безпеки проведення робіт та інших аналогічних інструкцій та норм дотримання яких необхідне для забезпечення безпеки та збереження майна, а також використовувати майно тільки за призначенням;
- 10.2.6. вести облік застрахованого майна, зберігати копії бухгалтерських документів окремо з метою мінімізації ризику їх знищення разом зі застрахованим майном, якщо інше не передбачено з договором страхування;
- 10.2.7. негайно, як тільки йому стане відомо про події, що спричинили збитки та про збитки, повідомити відповідні (в залежності від характеру збитку) компетентні органи, офіційні державні та відомчі

- органи, організації, відомчі аварійні служби, органи пожежної охорони, аварійні служби газу, органи МВС та інші.
- 10.2.8. відноситися до застрахованого майна так, ніби воно не застраховане, ні яким чином не сприяти настанню страхових випадків, а навпаки, вживати всі заходи щодо рятування майна;
- 10.2.9. протягом 48 годин (не враховуючи вихідних і святкових днів) з моменту, коли він дізнався про подію, повідомити про те, що сталося Страховика чи його представника за телефоном або факсом з обов'язковим підтвердженням цього у письмовій формі протягом наступних 24 годин. У повідомленні повинні бути коротко описані обставини події та характер збитку;
- 10.2.10. Не міяти розташування та зберегти майно (замки, пломби) в такому стані, в якому вони залишилися після настання страхового випадку до прибуття пожежної охорони, органів внутрішніх справ або представників інших компетентних органів, аварійного комісара, якщо зміна розташування майна не потрібна для рятування майна, зменшення збитку або запобіганню нового збитку.
- 10.2.11. Надати Страховику документи, що підтверджують факт настання страхового випадку та розмір збитку;
- 10.2.12. забезпечити Страховику право вимоги (регресу) до особи, винної за заподіяний збиток в результаті настання страхового випадку (надати інформацію та передати документи про фактичне місце проживання, місце роботи винної особи, документи, що підтверджують її вину).
- 10.2.13. передати Страховику право вимоги (регресу) до третьої особи, відповідальної за нанесений збиток у розмірі виплаченої суми страхового відшкодування за договором страхування;
- 10.2.14. повернути Страховику суму страхового відшкодування та відшкодувати витрати Страховика на проведення експертизи, якщо виявляться такі обставини, які відповідно Правилам та/або Договору страхування та/або чинному законодавству України є підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування;
- 10.2.15. в разі отримання відшкодування в будь-якій формі від третіх осіб, винних в настанні страхового випадку, повернути Страховику виплачене страхове відшкодування в розмірі відшкодованого третіми особами збитку;
- 10.2.16. виконувати інші обов'язки, передбачені Договором страхування.

10.3. Страховик має право:

- 10.3.1. перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації про об'єкт страхування;
- 10.3.2. ініціювати внесення змін в Договір страхування;
- 10.3.3. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;
- 10.3.4. Давати Страхувальнику рекомендації щодо збереження та рятування застрахованого майна, а також приймати в цьому участь;
- 10.3.5. протягом дії Договору страхування перевіряти наявність, стан та вартість застрахованого майна, а також дотримання Страхувальником умов Договору Страхування;
- 10.3.6. Здійснювати огляди застрахованого об'єкту, або надавати таке право експертам, довіреним особам та компетентним органам. Якщо Страхувальник перешкоджає огляду застрахованих об'єктів представниками Страховика або приховує якісь відомості. Щодо цього об'єкту, Страховик має право ініціювати припинення дії Договору страхування з причини невиконання Страхувальником

- умов договору;
- 10.3.7. призупинити дію Договору страхування у разі, коли Страхувальник допустив настання обставин, що можуть призвести до настання страхового випадку до їх повного усунення, на умовах Договору страхування;
 - 10.3.8. у будь-який час оглядати місце страхової події та пошкоджене майно, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання страхової події, а також відмовити в виплаті страхового відшкодування в випадку перешкод зі сторони Страхувальника в здійсненні Страховиком цього права;
 - 10.3.9. самостійно з'ясовувати причини, обставини та наслідки настання страхового випадку, надавати запити в відповідні органи, які можуть володіти інформацією про причини, обставини та наслідки настання страхового випадку;
 - 10.3.10. відстрочити виплату страхового відшкодування відповідно умов цих Правил та/або Договору страхування на строк до 90 календарних днів для отримання всіх документів, що підтверджують настання страхової події та розмір збитку;
 - 10.3.11. відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно умов Договору страхування та цих Правил;
 - 10.3.12. вимоги до особи, винної в нанесенні збитків, після виплати страхового відшкодування.
- 10.4. Страховик зобов'язаний:**
- 10.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.
 - 10.4.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхової події, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхового відшкодування;
 - 10.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення про виплату, якщо інший термін не передбачено Договором страхування. Страховик несе майнову відповідальність за несвочасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом виплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається Договором страхування.
 - 10.4.4. відшкодувати Страхувальнику витрати, понесені ним при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено Договором страхування.
 - 10.4.5. за заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при збільшенні вартості майна переукласти з ним Договір страхування.
 - 10.4.6. тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених законодавством України;
- 10.5. Умовами Договору страхування, за згодою Сторін, можуть бути передбачені інші права та обов'язки Сторін договору.

**II. ДІ
СТРАХУВАЛЬНИКА
ПРИ НАСТАННІ
СТРАХОВОЇ ПОДІЇ.**

- 11.1. При настанні страхової події страхувальник зобов'язаний:
 - 11.1.1. негайно, як тільки йому стане відомо про подію, що спричинили збитки та про збитки, повідомити відповідні (в залежності від характеру збитку) компетентні органи, офіційні державні та відомчі органи, організації, відомчі аварійні служби, органи пожежної охорони, аварійні служби газу, органи МВС та інші.
 - 11.1.2. вжити всі можливі заходи для зменшення збитків та рятування застрахованого майна, у тому числі рекомендовані Страховиком;
 - 11.1.3. протягом 48 годин (не враховуючи вихідних і святкових днів) з моменту, коли він дізнався про подію, повідомити про те, що сталося

**12.
ПЕРЕЛІК
ДОКУМЕНТІВ, ЩО
ПІДТВЕРДЖУЮТЬ
НАСТАННЯ
СТРАХОВОГО
ВИПАДКУ ТА
РОЗМІР ЗБИТКІВ**

- Страховика чи його представника за телефоном або факсом з обов'язковим підтвердженням цього у письмовій формі протягом наступних 24 годин;
- 11.1.4. подати Страховику письмову заяву на виплату страхового відшкодування із зазначенням відомих йому причин і обставин виникнення збитку;
- 11.1.5. надати Страховику всі необхідні документи, що підтверджують факт настання страхового випадку і розмір збитку;
- 11.1.6. надати Страховику опис пошкодженого, знищеного або втраченого майна. Цей опис повинен надаватись в узгодженні зі Страховиком строки;
- 11.1.7. Зберегти постраждале майно у тому вигляді, в якому воно опинилось після страхового випадку, до огляду Страховиком або його представником;
- 11.1.8. Страхувальник має право змінювати картину збитку тільки тоді, коли це зумовлено вимогами безпеки, зменшенням розмірів шкоди, за згодою Страховика або по закінченню двох тижнів після повідомлення Страховика про настання страхового випадку.
- 12.1. Відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі необхідні документи, що мають відношення до страхового випадку для визначення розміру збитків внаслідок його настання. Неподання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті відшкодування у частині збитку, не підтвердженої такими документами.
- 12.2. Документами, необхідними для виплати страхового відшкодування є:
- 12.2.1. заява про страховий випадок з вимогою сплатити страхове відшкодування;
- 12.2.2. письмове повідомлення про настання страхової події;
- 12.2.3. договір страхування (поліс);
- 12.2.4. технічний акт-опис збитку (за узгодженням сторін);
- 12.2.5. калькуляція або рахунки за ремонтно-відновлювальні роботи;
- 12.2.6. фінансові документи, що підтверджують вартість застрахованого майна;
- 12.2.7. експертні висновки (при необхідності проведення експертизи щодо визначення суми збитків);
- 12.2.8. у випадку крадіжки зі зломом, грабежу - копію заяви в органи внутрішніх справ з підтвердженням про прийом цієї заяви, довідку про порушення кримінальної справи;
- 12.2.9. у випадку перерви в виробництві - кошторис витрат, зроблених за період простою та/ або відомості про прибуток, отриманий за попередній період (баланси та інвентарні відомості (описи));
- 12.2.10. у випадку загибелі (пошкодження) товарних запасів на складах - виписка з інвентарних книг або книг складського обліку.
- 12.3. Розмір збитків визначається Страховиком на підставі даних огляду виходячи з дійсної (реальної) вартості постраждалого майна, страхових сум та документів, що підтверджують розмір завданих збитків при настанні страхового випадку.
- 12.4. Договором страхування можуть бути передбачені інші документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитку в залежності від майна, яке приймається на страхування та страхових ризиків.

**13.
ПОРЯДОК
ВИЗНАЧЕННЯ
РОЗМІРУ
СТРАХОВОГО
ВІДШКОДУВАННЯ**

**ПОРЯДОК І
УМОВИ
ЗДІЙСНЕННЯ
СТРАХОВОГО
ВІДШКОДУВАННЯ**

- 13.1. Розмір страхового відшкодування визначається на підставі документів, що підтверджують факт настання страхового випадку та розмір збитку, з урахуванням умов конкретного Договору страхування.
- 13.2. Кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи для визначення збитку. Експертиза проводиться за рахунок сторони, що її вимагає.
- 13.3. Розмір збитків визначається:
 - 13.3.1. при повному знищенні або втраті майна – від суми, що дорівнює дійсній вартості майна (при цьому вона не може перевищувати страхову) віднімається вартість залишків, придатних для подальшого використання. В випадку, якщо дійсна вартість майна перевищує страхову суму, то вартість залишків віднімається від страхової суми;
 - 13.3.2. при пошкодженні майна – у розмірі витрат на його відновлення, з урахуванням амортизаційного (фізичного) зносу, якщо інше не передбачено Договором страхування;
- 13.4. Витрати на відновлення містять:
 - 13.4.1. витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;
 - 13.4.2. витрати на доставку матеріалів та запасних частин до місця ремонту, та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану в якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку;
 - 13.4.3. витрати на оплату робіт по відновленню.
- 13.5. Витрати на відновлення визначаються за вирахуванням зносу матеріалів та запчастин, що замінюються в процесі відновлення (ремонту), якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 13.6. Якщо здійснюється заміна пошкоджених частин, не зважаючи на те, що була можливість відремонтувати їх без загрози безпеки експлуатації застрахованого майна, Страховик відшкодовує Страхувальнику вартість ремонту цих частин, але сума відшкодування не повинна перевищувати вартість заміни.
- 13.7. У витрати на відновлення не включаються:
 - 13.7.1. витрати, пов'язані зі зміною, поліпшенням та удосконаленням застрахованого майна;
 - 13.7.2. витрати на тимчасовий (допоміжний) ремонт або тимчасове (допоміжне) відновлення;
 - 13.7.3. витрати по перероблюванню устаткування та обладнання, його профілактичного обслуговування та ремонту;
 - 13.7.4. інші витрати, зроблені незалежно від страхового випадку та не пов'язані з ним.
- 13.8. Непрямі збитки відшкодовуються, якщо це обумовлено Договором страхування. Розмір та порядок відшкодування непрямих збитків обумовлюється Договором страхування.
- 13.9. Виплата страхового відшкодування здійснюється протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення про виплату, якщо інший термін не передбачено Договором страхування, на підставі заяви Страхувальника (його правонаступника або Вигодонабувача) і страхового акту, який складається Страховиком або уповноваженою ім особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається Страховиком.
- 13.10. Якщо страхова сума за Договором страхування становила визначену частку (відсоток) від дійсної вартості застрахованого майна, то розмір страхового відшкодування визначається Страховиком у тій пропорції до суми збитків, в якій страхова сума співвідноситься з вартістю застрахованого майна.
- 13.11. Якщо договором страхування Страхувальнику передбачено сплата страхової премії частинами - внесками. Виплата страхового

відшкодування по страховим випадкам, що мали місце в період дії такого договору страхування, здійснюється тільки після сплати Страхувальником повної страхової премії.

- 13.12. Страхове відшкодування зменшується на суму отриману Страхувальником від третіх осіб, як відшкодування нанесених збитків, пов'язаних зі страховим випадком.
- 13.13. За вимогою Страховика, у випадку, якщо збиток дорівнює страховій сумі і страхове відшкодування виплачене в повному обсязі, Страховик набуває право власності на застраховане майно, або його частку, якщо майно було застраховано в частці. А Страхувальник зобов'язаний передати Страховику, в місці страхування, право власності на застраховане майно та всі інші права, які нерозривно пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням цим майном. Якщо, незважаючи на повну майна, Страхувальник побажає залишити його у своєму розпорядженні, Страховик виплачує 60% належного страхового відшкодування;
- 13.14. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку, якщо:
 - 13.14.1. у нього існують обґрунтовані сумніви в правомірності отримання Страхувальником або Вигодонабувачем страхового відшкодування. Страхове відшкодування не виплачується доки Страховиком не будуть отримані необхідні докази, але не більш ніж 90 календарних днів;
 - 13.14.2. відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну або судову справу, пов'язану зі страховим випадком, проти Страхувальника або його довірених осіб, членів родини та проводиться розслідування обставин, що призвели до настання страхового випадку. Страхове відшкодування не виплачується до прийняття судового рішення або завершення розслідування.
- 13.15. Сума всіх страхових виплат не може перевищувати страхової суми, зазначеної в Договорі страхування, якщо інше не зазначено в ньому.
- 13.16. Страхове відшкодування виплачується в будь-якому разі - з урахуванням розміру встановленої договором страхування франшизи.
 - 14.1. Рішення про виплату страхового відшкодування приймається протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання всіх необхідних документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, якщо інший термін не передбачено Договором страхування.
 - 14.2. Прийняття рішення про виплату страхового відшкодування оформлюється страховим актом.
 - 14.3. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення про виплату, якщо інший термін не передбачено Договором страхування.
 - 14.4. Рішення про відмову у виплаті Страховик приймає протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків та протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення, письмово повідомляє Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови.
 - 14.5. Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування у випадках:
 - 14.5.1. вчинення Страхувальником-громадянином, Вигодонабувачем, або довіреними особами умисного злочину, який призвів до страхового випадку;
 - 14.5.2. навмисних дій Страхувальника, його довірених осіб або Вигодонабувача, спрямованих на настання страхового випадку.

**14.
ТЕРМІН
ПРИЙНЯТТЯ
РІШЕННЯ ПРО
ВИПЛАТУ АБО
ВІДМОВУ У
ВИПЛАТІ
СТРАХОВОГО
ВІДШКОДУВАННЯ**

**ПІДСТАВИ ДЛЯ
ВІДМОВИ У
ВИПЛАТІ
СТРАХОВОГО
ВІДШКОДУВАННЯ.**

Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, або іншої особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

- 14.5.3. несвоєчасного повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;
- 14.5.4. подання Страхувальником або його довіреними особами свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт та обставини настання страхового випадку;
- 14.5.5. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;
- 14.5.6. несвоєчасної сплати страхового внеску або чергової її частки;
- 14.5.7. невиконання Страхувальником своїх обов'язків, обумовлених в Договорі страхування;
- 14.5.8. зазначених в п. 4 Правил.
- 14.5.9. інші випадки, передбачені законодавством України;
- 14.5.10. Договором страхування можуть бути передбачені інші причини відмови в виплаті страхового відшкодування.
- 14.6. Якщо це передбачено у Договорі страхування, страхове відшкодування не виплачується, якщо Страхувальник або хто-небудь з його уповноважених представників (або власників):
 - 14.6.1. не дотримувався інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використовував його для цілей інших, ніж ті, для яких воно призначене;
 - 14.6.2. не повідомив Страховику про зміну ступеня ризику чи про виникнення збитку.

15. ВНЕСЕННЯ ЗМІН У ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ.

- 15.1. Зміна умов Договору страхування здійснюється за згодою Страхувальника та Страховика на підставі Заяви однієї із Сторін протягом 10 (десяти) робочих днів з моменту одержання Заяви другою Стороною та оформлюється Додатковою угодою до Договору страхування.
- 15.2. Якщо будь-яка зі Сторін не згодна із внесенням змін у Договір страхування, протягом 10 (десяти) робочих днів вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.
- 15.3. З моменту отримання Заяви однією Стороною до моменту прийняття рішення Договір продовжує діяти на попередніх умовах.

16. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

- 16.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:
 - 16.1.1. закінчення терміну дії;
 - 16.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником/Вигодонабувачем у повному обсязі;
 - 16.1.3. якщо Страхувальник порушить вказані у Договорі страхування терміни сплати страхових платежів, дія цього договору припиняється і Страховик не зобов'язаний виплачувати страхове відшкодування у разі настання страхового випадку з 19 години дати, що зазначена як дата сплати страхового платежу (його частини). Дія Договору страхування поновлюється з 00 годин дати, наступною за датою сплати зазначеного страхового платежу (його частини), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

- 16.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком тих випадків, що передбачені чинним законодавством України;
- 16.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому законодавством України;
- 16.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
- 16.1.7. в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.
- 16.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
- 16.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.
- 16.4. У разі дострокового припинення дії Договору за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.
- 16.5. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю, за вирахуванням вже здійснених страхових виплат.
- 16.6. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі, за вирахуванням вже здійснених страхових виплат.
- 16.7. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням, або неналежним виконанням Страхувальником/Вигодонабувачем/Довіреними особами умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.
- 16.8. Остаточний розрахунок між Сторонами, у разі дострокового припинення дії Договору, здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником страхових подій (здійснення страхових виплат або прийняття рішень про відмову у виплаті).
- 16.9. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі за умови дострокового припинення дії Договору страхування.
- 16.10. Повернення платежів здійснюється протягом десяти банківських днів після припинення дії договору, якщо інше не обумовлено Договором страхування.
17. ПРАВО ВИМОГИ.
 - 17.1. До Страховика, що виплатив страхове відшкодування, переходить у межах виплаченої суми страхового відшкодування право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування має до особи, відповідальної за завдані збитки.
 - 17.2. У випадку отримання Страхувальником (іншою особою, що має на це законні підстави) відшкодування збитків завданих страховим випадком від особи, відповідальної за заподіяні збитки, він зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів повернути Страховику отримане страхове відшкодування. Якщо збитки відшкодовано частково і відшкодована

**18.
ПОДВІЙНЕ
СТРАХУВАННЯ.**

сума менша від належного до виплати страхового відшкодування, то страхове відшкодування виплачується враховуючи суми, отримані Страхувальником від особи, відповідальної за завдані збитки.

17.3. Страхувальник (особа, що одержала страхове відшкодування) зобов'язаний повернути Страховику сплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину), якщо протягом передбачених законодавством строків позовної давності виявиться така обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування.

**19. ОСОБЛИВІ
УМОВИ.**

- 18.1. Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика про всі інші діючі Договори страхування, або які він має намір укласти щодо даного об'єкта страхування. При цьому, він повинен вказати назви інших страховиків, об'єкти страхування, страхові випадки, розміри страхових сум, номери договорів страхування (страхових полісів) та терміни їх дії.
- 18.2. У випадку наявності інших Договорів страхування розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, визначається як відношення суми збитків, що підлягають відшкодуванню за Договором страхування, до суми всіх страхових сум за укладеними договорами страхування, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.
- 18.3. Сумарне страхове відшкодування, що виплачується усіма Страховиками, не повинне перевищувати реальних (дійсних) збитків, понесених Страхувальником та підтверджених відповідними документами.
- 19.1. Сторони Договору страхування звільняються від відповідальності за невиконання (повне або часткове) зобов'язань за Договором страхування у разі безпосереднього впливу на можливість виконання зобов'язань дії непереборної сили (форс-мажорних обставин).
- 19.2. Форс-мажорними обставинами вважаються:
- 19.2.1. війна, вторгнення, ворожі дії інших держав (з оголошенням війни або без);
 - 19.2.2. громадянська війна, бунт, повстання, революції, встановлення військової або узурпаторської влади, громадські безладдя, введення військового стану;
 - 19.2.3. конфіскація, націоналізація, вилучення, знищення або пошкодження майна за наказом чи рішенням уряду або інших органів державної влади;
 - 19.2.4. блокада, ембарго, валютні обмеження, інші дії органів державної влади, що унеможливають виконання договірних зобов'язань;
 - 19.2.5. застосування ядерної зброї, радіоактивне забруднення;
 - 19.2.6. стихійні лиха на місці виконання зобов'язань;
 - 19.2.7. інші незалежні від волевиявлення сторін події.
- 19.3. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за Договором страхування на час дії форс-мажорних обставин.
- 19.4. Сторона, яка не виконала зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, повинна довести, що форс-мажорні обставини дійсно мали місце та що невиконання зобов'язань було наслідком форс-мажорних обставин і, що ця сторона не могла прийняти їх до уваги при укладанні Договору страхування, уникнути впливу форс-мажорних обставин, їх наслідків.
- 19.5. Сторона, яка не може виконати зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, зобов'язана повідомити іншу, протягом 5 (п'яти) днів, з моменту їх настання, а при неможливості дотримання цього строку, при першій можливості, з подальшим письмовим повідомленням

протягом 3 (трьох) днів. Якщо не було вчасно зроблено повідомлення про вплив форс-мажорних обставин на виконання зобов'язань, то сторона, яка їх не виконала втрачає право посилатися на дію форс-мажорних обставин.

19.6. Сторона, яка не виконала зобов'язань, по закінченні дії форс-мажорних обставин повинна повідомити про це іншу сторону Договору страхування.

**20. ПОРЯДОК
ВИРІШЕННЯ
СПОРІВ.**

20.1. Спори за Договором страхування між страхувальником та Страховиком вирішуються шляхом переговорів.

20.2. Якщо сторони під час переговорів не дійшли згоди, вирішення спорів здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД СТИХІЙНИХ ЯВИЩ

(п. 3. 7. 1. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування майна від стихійних явищ на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. За Договором страхування, укладеним відповідно до Правил страхування від вогневих ризиків і ризиків стихійних явищ та цих Додаткових умов, Страховик надає страховий захист від або знищення або пошкодження майна внаслідок :
 - 2.1. шторму, бурі, урагану, вихору, смерчу;
 - 2.2. землетрусу;
 - 2.3. повені, паводку, льодоходу;
 - 2.4. зливи;
 - 2.5. граду;
 - 2.6. оповзня, обвалу, осідання, провалу ґрунту;
 - 2.7. тиску снігу;
 - 2.8. лавини, селю, каменепаду;
 - 2.9. голольоду, снігопаду;
 - 2.10. дії морозів.
3. **Шторм** – буря, дуже сильний вітер, швидкістю більше 20 м/с, що призводить до сильних хвилювань на морі та руйнувань на суші.
4. **Ураган** – вітер великої руйнівної сили, швидкість якого більше 32,7 м/с.
5. **Смерч** – висхідний вихор, який складається із повітря, частин вологи, піску, пилу тощо, що надзвичайно швидко обертаються.
6. **Землетрус** – стан земної кори, що викликаний переважно діями внутрішніх сил. Землетруси бувають тектонічні, вулканічні і провальні або обвальні.
7. **Паводок** – порівняльно короткочасне і неперіодичне підняття рівня води, що виникає через швидке танення снігу, льодовиків, рясні дощі. Наступні один за одним паводки можуть визвати повінь. Значний паводок може викликати повінь.
8. **Повінь** – тимчасове затоплення значних територій, що виникло через розлив рік під час поводі та паводків, рясні дощі, льодяні затори рік, танення снігів у горах та інших причин.
9. **Злива** – короткочасний крупнокапельний інтенсивний дощ.
10. **Град** – різновид атмосферних опадів, що випадають у теплу пору року, у вигляді частинок льоду різної величини та форми.
11. **Просадка ґрунту** – ущільнення ґрунту під дією зовнішнього навантаження або власної ваги.
12. **Оповзень** – ковзний рух земляної маси під дією своєї ваги.
13. **Обвал** – раптове завалення частини гірських порід через втрату стійкості.
14. **Сніжна лавина** – це сніжна маса, що зсунулася з гірського схилу і просувається вниз під дією сили ваги.
 - 14.1. **Сель** – тимчасовий потік, що раптово формується у руслах гірських рік, характеризується різким підняттям рівня і високим (10 – 75 %) вмістом твердих матеріалів (продуктами руйнування гірських порід).
 - 14.2. **Ожелель** – шар міцного льоду, що утворюється на поверхні землі та предметах при намерзанні переохолоджених капель дощу чи туману.
 - 14.3. **Дія морозів** – механічні руйнування частин застрахованого майна, внаслідок низької температури повітря, значення якої значно нижче від розрахункового діапазону для застрахованого майна.
15. Збитки від землетрусу не підлягають відшкодуванню якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків і споруд не були враховані сейсмологічні умови.
16. Збитки від оповзня, осідання або іншого руху ґрунту не підлягають відшкодуванню у тому разі, якщо вони викликані проведенням вибухових і земляних робіт, видобутком або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин.
17. Збитки від руху повітряних мас, викликаних природними процесами в атмосфері, відшкодовуються тільки у тому разі, якщо швидкість вітру, що заподіяв збиток, перевищувала 16,7 м/с. Швидкість вітру підтверджується відповідними довідками компетентних органів.
18. Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок проникнення в застраховані приміщення дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері, не відремонтовану покрівлю або інші отвори в будинках, якщо ці отвори не виникли внаслідок стихійного лиха.
19. Якщо причиною пошкодження або знищення будинків і споруд, а також майна, що в них розташоване, виявилася їх непридатність до експлуатації, наднормативний знос, тривала

експлуатація. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір у тій мірі, в якій старість застрахованих будинків і споруд вплинула на розмір збитку, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

20. Не підлягають відшкодуванню збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони викликані безпосередньо одним із перелічених у п. 2 цих Додаткових умов стихійних явищ. Наприклад, збитки внаслідок пошкодження майна водопровідною водою, талою, дощовою водою через протікання покрівлі тощо. Також не підлягають відшкодуванню збитки, спричинені підйомом або підпором води, зворотним тиском води у водопровідних та каналізаційних мережах, якщо інше не передбачено Договором страхування.
21. Не відшкодовуються збитки завдані майну, що розташоване просто неба, якщо інше не передбачено Договором страхування.
22. Якщо у Договорі страхування не зазначено інше, не підлягають відшкодуванню збитки, що настали через :
 - 22.1. пошкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін і інших елементів будинків із скла;
 - 22.2. пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні застрахованих будинків і споруд предметів, таких як: шогли, антени, відкриті електропроводи, рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин тощо.
23. На страхування не приймаються також недобудовані будинки і споруди, приміщення, звільнені для капітального ремонту або з інших причин на тривалій термін. Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити Страховика про звільнення застрахованих будинків і споруд для проведення капітального ремонту або інших причин на термін більше 30 днів. Страховик має право призупинити дію страхового захисту на цей період.
24. Інші умови страхування майна від стихійних лих визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

7	Збиток	0,2
8	Збиток	0,3
9	Збиток	0,4
10	Збиток	0,5
11	Збиток	0,6
12	Збиток	0,7
13	Збиток	0,8
14	Збиток	0,9
15	Збиток	1,0

Ступінь ураження	4	5	6	7	8	9	10	11
Середній ступінь ураження	0,4	0,52	0,6	0,67	0,73	0,8	0,87	0,94

Застосування цих Правил здійснюється за умови, що збиток завдані стихійними лихами визначено за допомогою спеціальних методів розрахунку збитку, які використовуються Страховиком. Якщо збиток завдані стихійними лихами визначено за допомогою інших методів, то Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір у тій мірі, в якій старість застрахованих будинків і споруд вплинула на розмір збитку, якщо це передбачено умовами Договору страхування. До тарифів за страхування майна від стихійних лих застосовуються коефіцієнти, які встановлюються Страховиком.

Керівник
 (Підпис №504 від 17.05.1994р.)

до Правил добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

БАЗОВІ РІЧНІ ТАРИФИ

1. При страхуванні майна застосовуються базові річні тарифи, наведені в Таблиці 1:

Таблиця 1

№ з/	Види страхових ризиків	Базовий річний страховий тариф, у % від страхової суми
1	Пожежі, вибуху (в тому числі газу, парового котла, газосховища, газопроводу, машин, апаратів та інших аналогічних пристроїв тощо), влучення блискавки, якщо навіть вибух або влучення блискавки не спричинили пожежі.	0,8
2	Смерчу, урагану, бурі, шторму, тайфуну.	0,35
3	Сходу снігових лавин, обвалів, оповзнів, селі.	0,1
4	Повені, паводку, зливи, граду.	0,2
5	Просідання ґрунту, затоплення ґрунтовими водами.	0,15
6	Падіння дерев, каміння.	0,15
7	Землетрусу.	0,2
8	Падіння повітряних суден, апаратів, їх частин, уламків.	0,05
9	Всі необхідні та доцільно проведені витрати по рятуванню застрахованого майна, а також по зменшенню збитку та встановленню його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами страхування.	0,2

2. При укладанні договорів страхування строком дії менше одного року застосовуються наступні поправні коефіцієнти:

Таблиця 2

Строк дії договору страхування *	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт короткостроковості	0.27	0.33	0.4	0.47	0.53	0.6	0.67	0.73	0.8	0.87	0.93

* При визначенні строку дії договору страхування неповний місяць вважається за повний.

Залежно від наявності факторів, що впливають на рівень ризику при експлуатації даного транспортного засобу (засобів) та особливостей умов договору страхування до тарифів можуть застосовуватися коригуючі підвищувальні K_p (від 1,0 до 10,0) та знижувальні K_z (від 0,05 до 1,0) коефіцієнти.

Коригуючий коефіцієнт застосовується при розрахунку відповідного тарифу шляхом множення відповідного базового тарифу на такий коефіцієнт.

Нормативні витрати на ведення справи складають - 30%.

Актуарій

Клишкіна Т. В.
(Диплом №004 від 17.09.1999р.)

